Година 11-та. Цариград 9 Октомв. 413

НАПРѢДЪКЪ излѣзва всѣкый Петъкъ.

Прѣдплата.

За годинѫ, вѫтрѣ въ Дръжавѣтѣ 1 Турска Лира **Златна.** За 6 мѣсеца половинъ Турска Лира. За годинѫ вънъ отъ Дръжавѣтѣ 6 бѣли меджидіета. За 6 мѣсеца 3 бѣли меджидіета

Настоятелитѣ отговарятъ за заплатѣтѣ и сенатъ на 15 едно, като съберѫтъ отъ 5 спомоществованія на горѣ, и на 10 едно, като съберѫтъ отъ 10 на горѣ.

НАПРѢДЪКЪ

ВѢСТНИКЪ ЗА НАРОДНЫ, ПОЛИЧЕСКЫ И КНИЖЕВНЫ НОВИНЫ

Спомоществованіята почнувѫтъ отъ началото на всякой мѣсецъ.

Полицата на спомоществованіята: **Въ Цариградъ** при **Ив. Найденова** Редактора и притежателя — Агопіянъ-Ханъ № 14.

Статіи и дописки за общеполезны и наполны работы се приемѣтъ съ благодарение, но въ всякой случай трѣбва да сѫ свободни съ отворенѣтѣ полицы.

За частны извѣстія се плаща по 2 гроша на редъ.

Испрашанѣтѣ за обнародованье статіи и дописки [illegible]

ЦАРИГРАДЪ, 27 Октомвр. 1876.

Не е вече тайна за никого, че въпросътъ за прѣмиріето са ограничи най послѣ между В. Портѫ отъ единѫ страни и русского правителство отъ другѫ, както не е тайна и това, че прѣдставительтъ на послѣднето правителство бѣше отправилъ най послѣ единъ ултиматумъ на императорского правителство, съ който искаше вѫтрѣ четыридесеть и осмь часа приемането на едно безусловно прѣмиріе за шесть недѣли. Тази постѫпка на русскійтъ посланникъ смути, разбира се, и политическыйтъ и търговский въ Цариград свѣтъ, понеже бѣше извѣстно че Бюк. Порта не склоняваше да пріеме едно такозъ прѣмиріе, и всякой си помисли че, вече дипломатическытѣ сношенія между В Порта и Россіѭ са прѣкъснѫтъ и войната между тѣзи двѣ съсѣдны Дръжавы е неизбѣжна. Вънъ отъ това, пріуготовленіята които станѫхѫ съ нѣкакво заявленіе за тръгванието на генерала Игнатіева и на всичкытѣ прислужницы на русского посолство отъ Цариградъ които, щомъ се подаде ултиматумътъ, натоварихѫ вѣщата си на двата русскы парахода, стоящи прѣдъ Бююкъ-Дере, увеличихѫ, и праведно, страховетѣ на публикѫтѫ. А безъ съмнѣніе, туй прѣбързано пріуготовленіе за заминуванието отъ тука на русскыя посланикъ е станѫло по убѣжденіе, че В. Порта не ще да пріеме русскытѣ генерала Игнатіева еще повече са осилило, казуватъ, отъ едно устно нему съобщеніе отъ В. Портѫ чрезъ единъ върховенъ чиновникъ прѣди истичането на срокътъ на ултиматума, съобщеніе, което прѣдставлявало невъзможностьтѫ да са пріемѫтъ отъ Султановото правителство прѣдложеніята на русскыя посланникъ. И послѣдствіе на туй устно съобщеніе генералъ Игнатіевъ далъ послѣднитѣ за тръгванието заповѣди на всичкытѣ прислужницы въ посолството, които даже и бѣхѫ почнѫли да са прощаватъ съ своитѣ пріятели. Но заминѫлѫтѫ срѣдѫ прѣзъ нощьтѫ двоица отъ по горнитѣ чиновници отъ министерството на външнытѣ дѣла отишли съ единъ малъкъ пароходъ на Бююкъ Дере и занесли на русскы посланикъ писменный отговоръ на ултиматума отъ В. Портѫ, който вмѣсто да бѫде отрицателенъ, както едва прѣди нѣколко часа бѣше са съобщило устно на Генерала, былъ пълно пріеманье на безусловното прѣмиріе за шесть недѣли, така както было прѣдложено отъ ултиматума.

Но кой е причината на туй промѣненіе въ расположеніята на императорского правителство? Не, безъ съмнѣніе, рѣшителнытѣ за тръгванье пріуготовленія на русского посолство и явно изваденого отъ тѣхъ заключеніе че дѣйствително съсѣдната сѣверна Имперія е рѣшила да отиде до тамъ, дето да скъса дипломатическытѣ си съ В. Портѫ сношенія, но великытѣ и рѣшителны побѣды, които императорската войска спечели въ Алексинацъ и Делиградъ, които побѣды са положително подтвърдихѫ въ срѣдѫ отъ телеграммытѣ на Сердари Екремъ до В. Портѫ. И дѣйствително, съ тѣзи побѣды са прѣвахождѫхѫ всичкытѣ причины, които въспирахѫ В. Портѫ да пріеме едно кратковрѣменно прѣмиріе. Защото, съ прѣвземанието на реченнытѣ двѣ крѣпости, императорската войска не ще да бѫде принудена да стои цѣлы два мѣсеца изложена на отворено небе и да търпи всичкытѣ лоши сѣтнины отъ студътъ и влагѫтѫ, нито ще опытва толкозъ, както до сега, мѫчнотіи въ доставянието на храни отъ едно далечно разстояніе.

Като взехѫ едно такозъ колкото ненадѣйно толкозъ и честито промѣненіе работытѣ въ послѣднытѣ минутѫ, когато прѣдлѣжеше едно отъ двѣтѣ за В. Портѫ, или да пріеме едно временно прѣмиріе, или да прѣдизвика съ отказванието си едно жалостно сблъскуванье съ единѫ великѫ съсѣдинѫ Дръжавѫ, слѣдуваше, че императорското правителство се намѣрваше вече въ положеніе много по добро отъ колкото прѣди нѣколко дни, и слѣдователно нѣмаше вече причины да отвѣрля едно прѣмиріе, цѣльта на което е да са положѫтъ основытѣ на мирътъ и да са даде край на настоящето неблагопріятно военно положеніе на В. Портѫ спрямо своитѣ подвластны княжества. Така са даде край на дългытѣ прѣговоры за тоя епизодъ, който за малко врѣме бы главныйтъ дневенъ въпросъ и малко бѣ останѫло да подпали натрупаното и леснораспалително вещество въ Источнѫ Европѫ.

Слѣдъ тѣзи и другы епизоды на прѣмиріето почнуватъ прѣговоритѣ за миръ. Отъ шесть или седемь дни насамъ непріятелскытѣ дѣйствія между турскытѣ войскы отъ единѫ страни, и Сербытѣ, Чърногорцытѣ, Босненцытѣ и Херцеговинцытѣ отъ другѫ, прѣстанѫхѫ. По види са, казва единъ отъ мѣстнытѣ вѣстници, че въ тѫзи първа седмицѫ прѣмиріето не са е пило толкозъ точно, защото увѣряватъ, че тіевъ направилъ прѣдставленія на В. Портѫ за нарушението на прѣмиріето отъ страни на турскытѣ войскы. Туй нарушеніе лесно може да са разбере, продължава реченныйтъ вѣстникъ, защото нѣмаше еще начьртана неутрална линія, която да отдѣля непріятелскытѣ войскы единѫ отъ другѫ, а догдѣто пристигнѫтъ военнитѣ прѣдставители на великытѣ Силы въ театрътъ на войнѫтѫ и опрѣдѣлѫтъ тѫзи граничнѫ линіѭ, никакъ не е чудно ако са случаватъ нѣкои сблъскуванія между войскаритѣ на воюющытѣ страны. Тъй що, направенытѣ отъ русскыя посланникъ прѣдставленія не могатъ да имѫтъ нѣкое заплашително слѣдствіе.

Какъ и да е, а ново едно прѣдложеніе има отъ страни на англійского правителство за свикванието на единѫ дипломатическѫ конференціѭ въ Цариградъ, която да състои отъ посланницытѣ на великытѣ Силы, всякоя отъ които щѣла да испроводи и по единъ особитъ прѣдставитель. Туй прѣдложеніе бѣше и по напрѣдъ направено отъ Россіѭ, съ тѫзи само разликѫ, че сѣдалище за съразмышленіе са прѣдлагаше не Цариградъ, а Брюксель. Но защото туй прѣдложеніе са подновява сега отъ Англіѭ, както казахмы, и защото срокътъ на прѣмиріето малко по малко истича, ный са надѣемъ че вѫтрѣ въ нѣколко дни ще стане извѣстно какво направленіе ще земе и това ново прѣдложеніе за конференціѭ, защото и до сега еще не знаемъ подъ каквы условія е то прѣдложено и какъ го е пріела всякоя отъ великытѣ Силы.

Сега за сега, императорското правителство, вънъ отъ вѫтрѣшнитѣ и в нитѣ политическы прѣговоры, са занимава и съ установленіето на Народното Сѣбраніе, и ный за умѣстно намѣрвамы да приведемъ тука слѣдующый по тѫзи часть документъ, обнародуванъ отъ мѣстнытѣ вѣстници. Ето го:

Турскыйтъ Парламентъ.

Наставленія касателно до прѣврѣменный за единѫ годинѫ начинъ по който ще са ерѫтъ членоветѣ отъ които ще сѫ Народното Сѣбраніе на Имперіѭ.

Съ сиятѫ едно Императорско Ираде, коетоотвѣрждава рѣшеніето на Голѣмыя Сѣтъ, заповѣда са съставянието на единъ Парламентъ който ще засѣдава въ столицѫта и на който органическыйтъ законъ и вѫтрѣшныйтъ правилникъ сѫ вече въ пѫть на изработваніе.

Слѣдующытѣ расположенія са рѣшихѫ за да са приспособѭтъ прѣвременно за първѫтѫ годинѫ.

Чл. 1. Парламентътъ ще обсема двѣтѣ различны, отъ които едното ще състои отъ законно избранытѣ чрезъ гласоподаванието на народа Депутаты, които ще имѫтъ за длъжность да разглѣждатъ законо-проектытѣ, духътъ на който ще бѫде съгласенъ съ расположеніята на Шериата и които ще отговарятъ на законнытѣ нужды на страната. Освѣнъ това тѣ ще разискуватъ бюджета на приходытѣ и расходытѣ на Дръжавѫтѫ и ще го удобряватъ или отхвѣрлятъ.

Туй голѣмо тѣло на Дръжавѫтѫ ще са нарече Камара на депутатытѣ и ще състои отъ 130 члена най мало за първѫтѫ годинѫ. Реченото събраніе ще състои отъ членове опрѣдѣлены отъ Дръжавѫтѫ и ще има за длъжность да разглѣжда и одобрятъ отъ Камарѫтѫ на депутатытѣ законы, да гы подтвѣрждава, споредъ [illegible] или да гы [illegible] надъ въ Камарѫтѫ на Депутатытѣ за да са измѣнѭтъ или поправѭтъ.

Това съвѣщателно тѣло ще са нарече Сенатъ или Камара на Благородныйтѣ.

Чл. 2. Избраніето на членоветѣ на депутатскѫтѫ Камарѫ ще става отъ подданницытѣ отъ всичкытѣ классове на Имперіѭтѫ и споредъ единъ избирателенъ законъ, който ще са издаде по послѣ. При все това, понеже е необходимо нуждно да са състави незабавно това събраніе и да почне то да работи, областнытѣ избранія ще станѫтъ исключително тѫзи годинѫ отъ административнытѣ сѣвѣты на главнытѣ мѣста на Вилаетытѣ, на Санджацытѣ и на Казитѣ, които, понеже сѫ избраны вече отъ гласоподаванието на народа, ще дадѫтъ на станѫлото отъ тѣхъ избраніе на депутатытѣ сѫщѫтѫ силѫ каквато и онѫзи която са дава отъ прямого гласоподаваніе на народа.

Чл. 3. Условіята които са искатъ за да бѫде избранъ человѣкъ депутатинъ сѫ, споредъ прѣдписаніята на Императорскыя Хаттъ, слѣдующытѣ:

Първо, да има довѣріето на народа и да са почита отъ него; да познава колко годѣ официалныя языкъ на Имперіѭтѫ; да бѫде най малко на 25 годины; да има всичкытѣ граждански и политически права и да плаща много или малко данъкъ на Дръжавѫтѫ като притежатель.

Всякой поддаденикъ на Имперіѭтѫ, който са намира въ тѫзи условія, има изискуваныйтѣ качества за да бѫде избранъ депутатинъ.

Всякой подъ заплата правителственъ чиновникъ, който бѫде избранъ и бы пріелъ депутатството, трѣбва да даде оставкѫтѫ си отъ положеніето което занимава въ Іерархіѭтѫ.

Депутатитѣ на единъ Вилаетъ не ще могатъ да са гледатъ като исключителни прѣдставители на този самый вилаетъ, нито на единъ кой да бы была часть отъ народа, но като прѣдставители на цѣлій народъ.

Чл. 4. Каталози ще са направѭтъ и ще опрѣдѣлѭтъ числото на депутатытѣ, които всякой вилаетъ ще са призове да избере за настоящѫтѫ годинѫ.

Избирателнытѣ членове отъ административнытѣ сѣвѣты на всичкытѣ казаи, както и на главнытѣ мѣста на санджацытѣ които са обематъ въ единъ вилаетъ, могатъ лично да земѫтъ участіе въ избираніето на депутатытѣ.

Това избираніе ще стане по слѣдующій начинъ:

Прѣди да са постѫпи въ избираніето на депутатытѣ въ всякой вилаетъ, главный управитель ще испрати до всичкытѣ подъ негового вѣдомество мютесарифы и кайчакамы еднакви наставленія споредъ прибавеный тукъ примѣръ, въ който ще означи числото на мюсюлманскытѣ и не-мюсюлманскы депутаты които трѣба да са избератъ и ще покаже начина за избираніето които трѣбува да са слѣдува.

Съобразно съ тѣзи наставленія, членоветѣ отъ административнытѣ сѣвѣты ще запишѫтъ всякой на едно жребіе едно опрѣдѣлено число кандидаты мюсюлманы и не мюсюлманы, избраны изъ помежду жителитѣ на вилаета и които да притѫжаватъ означенытѣ въ чл. 3 качества.

Членоветѣ на административнытѣ сѣвѣты [illegible] като приготвѭтъ тъй, безъ никакво [illegible] на правителственыйтѣ [illegible] тѣзи [illegible] жребія и [illegible] и подпечатѫтъ. ще гы [illegible] запечатанъ плакъ на кайчачатъ въ [illegible]

Врученытѣ отдѣлно на кайчакамина отъ членоветѣ на казалійскытѣ сѣвѣты, и на мютесарифина отъ тѣзи на санджакскытѣ сѣвѣты жребія ще са испратѭтъ на валията безъ да са распечатватъ.

Когато всичкытѣ казаи и санджацы испратѭтъ тъй своитѣ жребія въ главныя градъ на вилаета, членоветѣ отъ административный сѣвѣтъ на този градъ ще дадѫтъ и тѣ тоже избирателнытѣ си классове споредъ горѣказанный начинъ. Единъ комитетъ отъ испитатели, който ще може да брои до 15 члена, ще са състави подъ прѣдсѣдателството на Валията и ще състои отъ първенцытѣ на вилаета, отъ улемытѣ и отъ духовнытѣ началници на общинытѣ. Избирателнытѣ жребія ще са распечататъ и прѣброѭтъ прѣзъ този комитетъ. Лицата които ще спечелѭтъ болшинството на гласоветѣ ще бѫдѫтъ избраны споредъ опрѣдѣленото за вилаета и за всякоѭ категоріѭ на неговытѣ жители число на депутатытѣ. Но въ случай ако бы имало равно число гласове, тогазъ ще са хвѣрли жребіе, и незабавно слѣдъ това ще са извѣсти на избранытѣ лица резултатътъ отъ избора.

Избирателнытѣ жребія придружены отъ особны табляцы ще са испратѭтъ отъ валіитѣ на В. Портѫ и първѫтѫ годинѫ само ще са испытатъ отъ Дръжавный Сѣвѣтъ.

Чл. 5. Засѣданіето на Камарѫтѫ на Депутатытѣ е опрѣдѣлено да са отвори на 1ый Декемврія на всякоя годинѫ; но за този пѫть то ще са отвори на 1ый Мартъ и ще трае най малко три мѣсеца.

Избраниитѣ депутати ще отидѫтъ въ Цариградъ снабдени всякой съ по едно писмо отъ главныя управитель и съ по единъ рапортъ отъ комитета на испитателитѣ който рапортъ да доказва числото на гласоветѣ които сѫ получили и цифрѫтѫ на вышегласіето което е рѣшило тѣхното избираніе.

Чл. 6. Цариградъ и околнытѣ села ще са раздѣлѭтъ на двадесеть избирателны отдѣленія.

Всяко отдѣленіе ще са призове да избере по двамина прѣдставители — избратели. Во всяко отдѣленіе ще ся състаги по една комисія които ще призове по име всичкытѣ жители, подданицы отоманскы, които заплащатъ данъкъ като притежатели и имѫтъ повече отъ двадесеть и петь годины за да избержѫтъ двамина прѣдставители на които ще са възложи избираніето на Депутатытѣ.

Тѣзи жители, като са съберѫтъ на едно мѣсто, ще запишѭтъ въ протокола на комисіѭтѫ имената на лицата които искатъ да избержѫтъ за прѣдставители — избратели.

Двѣтѣ лица които, слѣдъ тѫзи формалность, бы спечелили вышегласіето, ще са опрѣдѣлѭтъ прѣдставители — избратели.

Тъй избраниитѣ прѣдставители на двадесеть-тѣхъ избирателны отдѣленія, ще са съберѫтъ въ мѣстото което по послѣ ще са означи отъ правителството и съобразно съ слѣдваный отъ административнытѣ вилаетскы сѣвѣты начинъ за избираніе, тѣ ще запишѫтъ на по едно жребіе имената на избраныйтѣ изъ помежду жителитѣ на Цариградъ кандидаты и които да притѫжаватъ всякытѣ споредъ чл. 3 условія.

Тѣзи жребія, подписаны и подпечатаны отъ прѣдставителитѣ — избратели, ще са испратѭтъ въ плакъ запечатанъ и посрѣдствомъ градскыя управитель, на Дръжавный Сѣвѣтъ който ще гы испыта споредъ пріетый и [illegible] въ главнытѣ вилаетски градове [illegible] слѣдвы.

[illegible] дово начинъ.

[illegible] лучѫтъ вышегласіето ще са прогласѭтъ депутати, и ще имъ са даде особито пълномощничество.

Чл. 7 Депутатитѣ ще пріемѫтъ едно обезщетеніе отъ три хиляди гроша отъ деня на пристиганието си въ Цариградъ. Пѫтнитѣ разноскы за отиванието въ столицѫтѫ за вращаніе ще са заплатѭтъ отъ областнытѣ касы съобразно съ устава заради прѣмѣстяніето на чиновницы които пріимать толкова заплатѫ колкото депутатытѣ. Тѣзи разноскы ще са прѣсмѣтнѫтъ споредъ разстояніето. Когато двѣтѣ третины отъ депутатытѣ са съберѫтъ въ Цариградъ, засѣданіето ще може да са отвори съ Императорско Ираде, безъ да бѫде нуждно да са чака пристиганието на отсѫтствующытѣ.

Цариградъ. 10 Шевалъ 1293 (16/28 Октомврія 1876.)

Куріе д' Оріанъ, като обнародува тоя документъ, казува, че турскытѣ вѣстницы обнародували единѫ голѣмѫ часть отъ сѫдържанието на тѣзи наставленія и прѣди официалното имъ обнародуваніе, и прави нѣкои бѣлѣжкы върху 2ый членъ, който ный по настоящему изоставямы.

Источната Криза.

Намѣрвамы са при прагътъ на новѫ фазъ на источнѫтѫ криза, казува «Меморіалъ Дипломатикъ». Мѫчнотіитѣ които малко по малко челнѫтъ са изгубватъ, за да послужатъ само като спомагателны за напрѣдъ частицы отъ изображението на великыйтъ, испанскыйтъ и единственый въпросъ, който исключително ще занимае слѣдъ малко Европѫ. Що е судбината на Сърбіѭ, на Босна и на Българіѭ, па и на самътѫ Турціѭ спрямо много по основный въпросъ на киріархіѭтѫ на Старыйтъ нашъ Сѣвѣтъ? И най малко проницателнитѣ духове ще разберѫтъ днесъ, че малкы е княжества сѫ само орудіе въ силнытѣ рѫцѣ които гы употребляватъ за сѣвсѣмъ другы цѣли ересы отъ общественитѣ като званично докачваны.

едно рѣшеніе наближава. Разговорѣтъ между Цариградъ и Петерсбургъ ще остави писалищата на канцеляріитѣ и ще са продължи на бойното поле.

Никой са не съмнѣва че въпросътъ за тритѣ славенскы области бы былъ лесноспогодителенъ, ако всичкы бы поискали да работятъ искренно за правдѣтѣ и мирътъ. Доста е да са споразумѣятъ за това що искатъ да пріемѣтъ отъ Портѣтѣ, която съ голѣмо усърдіе е готова да направи широкы вибрія самоубійство. Въпросътъ за прѣмиріе не е прѣчка. Никой не мысли да запали единъ голѣмъ борбѣ за едно по дълго или по късо прѣмиріе. Турція е склонна и на искаціето на коренни прѣобразованія, и най послѣ възможно е да са намѣри безъ съмнѣніе единъ способъ, който може да удовлетвори самолюбіето на русскѣтѣ дипломаціѣ, която иска да опази своето вліяніе у народътъ си. Свободното тълкованіе, което нѣкои органи даватъ на рѣчѣтѣ *автономія* причинява безпокойствія, тълкованіе, к ето е страшно да не бы да крые въ себе съвръшенното освобожденіе на тѣзи области и да пріуготовлява едно ново разчлененіе на отоманскѣтѣ Имперіѣ.

Русскыйтъ Кабинетъ склонява ли на туй прѣувеличено тълкованіе, и въ такъвъ случай споделятъ ли неговото мнѣніе другытѣ Кабинеты? Това сѫ важни въпроси, които обемѫтъ въпросътъ на равновѣсіето и на мирътъ. Ако Россія е осѫлномошена отъ германскѣтѣ Имперіѣ, трѣбва да пристѫпи къмъ расчистваніето съ турскѣтѣ кирiархіѣ, ако Австро Унгарія са повлече слѣдъ Россіѣ, Турція ще са намѣри прѣдъ единъ смѣлъ съюзъ, на който Англія едва бы была достатъчно противовѣсіе.

И самата Англія ако утрае съюзътъ на тритѣ Имперіи противъ Турціѣ, да ли ще удържи до край консервативнѣтѣ политикѣ на Торевцытѣ? Това дѣло да покровителствува Цариградъ и Въспоритъ, защото прѣдлѣжи за англійскы интересы, е безъ сумн[illegible] важностьтѣ, и то не ще са [illegible] прѣзрѣ[illegible] Въспоритъ [illegible] е до[illegible] и Въспоритъ съставляватъ часть неотемлемѫ отъ турскѣтѣ земѣ. Да са отнеме Българія, когато съвръмено са покровителствува столицата и волытѣ на тѣзи область, това са вижда една неле-спорѣшима проблема. Остава прочее да научимъ да ли сматря англійското министерство послѣдниѭтѣ ѝ часть доста серіозиѭ щото да са занимае съ неѭ, даже и ако са намѣрва въ опасность да са натовари съ вѫрвѫтѣ часть, или по добрѣ да ли ще пожертвува единѣ за другѣ, а слѣдователно и двѣтѣ, т. е. да ли ще са върне на политикѣтѣ на манчестерскѣтѣ школа.

Таквизъ сѫ въпроситѣ които са полагатъ днесъ и на които рѣшеніето зависи съвършенно отъ добрѣтѣ волѭ на военнытѣ европейскы силы. Едно врѣме призоваваха международнытѣ трактаты и международното право, като върховни распоредители на всяко дипломатическо дѣло. Тѣзи трактати изгубиха вліяніето и важностьтѣ си, отъ като са извѣсти че ще са прѣглѣда изново хартата на Европѣ, ще са състави послѣ ново право и ще са направятъ новы трактаты. Ще остане ли прочее источната криза ключъ на туй неизмѣримо международно прѣобразованіе?

Най сетнѣ, като послѣденъ въпросителенъ знакъ са вижда самата Турція. Султанъ Абдулъ Хамидъ ще напустне ли политикѣтѣ на съпротивленіето, за да пріеме доста унизителното положеніе което неговитѣ противници желаятъ да създадѫтъ за малко врѣме въ европейскѣтѣ отоманскѣ Имперіѣ? Или по добрѣ въ едно крайно усиліе ще рачи ли да съсредоточи около себе си народытѣ на Исламътъ и да гы поведе въ най послѣдній подвигъ за животъ или смьрть? Въ послѣдній тозъ случай мюсюлманскыйтъ патріотизмъ възможно е да заплете и да отложи и най добрытѣ врѣзки на дипломаціѣтѣ; тогава ще имамы по вече отъ всякой другъ пѫть неизвѣстностьтѣ и непрѣдвидимостьтѣ, двѣ стихіи, които избѣгватъ отъ всяко прѣдположеніе.

Политиката на Англіѣ.

Парижскыйтъ в. *Журналъ де Дебатъ* обнародува слѣдующый членъ за политикатѣ на Англіѣ въ днешнытѣ на Истокъ заплетены обстоятелства. Нього привождамы въ листа си за любопытство на нашитѣ читатели, като го съдружавамы и съ единъ корреспонденціѣ все до тоя вѣстникъ изъ Лондонъ, за допълненіе на свѣдѣніята които ни дава за това реченный членъ.

Политиката [illegible] Англія отъ деньтъ въ който тя неожидано и рѣшително са отказа отъ да пріеме берлинскыя меморандумъ, политика, подтвърждавана отъ прѣдложеніята на Лорда Дерби, които другытѣ Силы на часътъ пріехѫ, тази политика на Англіѣ са смути отъ контра-прѣдложеніето за шестмѣсечно прѣмиріе, което контра прѣдложеніе ненадѣйно са прѣдложи отъ Турціѣ вѣрдъ едны прѣговоры, отъ които имахмы право да очаквамы бързъ и честъ исходъ.

Отказваніето на Россіѣ дойде да заплете еще повече туй трудно положеніе на работы ѣ. Отъ всичкытѣ Силы, никоя друга не усѣти толкозъ силно слѣдствіята на туй ново заплитаніе, колкото *Англія*. Първото отъ тѣзи слѣдствія и най чувствително за нейното достоинство или самолюбіе, или поне най разрушителното за вліяніето коего ненадѣйно и изново придобы тя слѣдъ едно дълго отстраненіе отъ общытѣ европейскы работы, това слѣдствіе бы да са отнеме отъ неѭ управленіето на прѣговорытѣ, което бѣше зела чрезъ смѣлѫтѣ инициативѫ на Лорда Дерби. Отъ другѣ страна тя ще да са е убояла да не бы да види своитѣ интересы и спокойствіе въ по голѣмы отъ всякой другъ пѫть опасности отъ случайно едно избухваніе на войнѫ, въ коѭто не бы могла да не земе участіе освѣнъ подъ нѣкаквы условія и въ такъвъ размѣръ, който тя не бы была въ сѫстояніе сама да нареди. Нѣкои англійскы вѣстницы, на чело на [illegible] който е *Таймсъ*, напразно [illegible] повтаряхѫ всички сутринѫ, че Англія нѣма въ Истокъ по голѣмъ интересъ отъ другытѣ Силы; тѣ знаятъ, а и всичкыйтъ свѣтъ знае, че туй увѣрван[illegible] никого не може да излъже, както ни то самытѣ тѣхъ излъгва или насърдчава. Напразно обявяватъ тѣ че не съществува никакво нравственно или вещественно задлъженіе, което да принуждава Англіѣ да направи тъй щото да са почита цѣлостьта на Отоманскѣтѣ Държавѣ и да брани да не бы друга нѣкоя Сила да влѣзе помежду Султана и неговытѣ подданицы, при всичко че тѣзи сѫ изричнытѣ условія на парижскыя трактатъ. Не щемъ да имамы полѫ, разбира са, да имъ противопоставимъ съдържаніето на тоя чутовенъ дипломатическый документъ, който имѣ и днесъ еще има отчасти судбинѫтѣ на всичкытѣ международны трактаты, които траятъ до колкото го изискува интересътъ на трактующытѣ и са нарушаватъ когато една отъ трактующытѣ страны прѣстане да са интересува отъ опазваніето имъ и има, или мысли че има силѫ да прѣстѫпи съгласіята. Россія добрѣ показа това, когато, въспользувана отъ катастрофѫтѣ на Франція,— а длъжни сму да приложимъ, и отъ слабостьтѣ на Англіѣ, което бы посредственно но вѣрно слѣдствіе отъ нашѫтѣ катастрофа, — допусне да са избъртятъ въ самый Лондонъ, чрезъ спогодбѫтѣ отъ 13 Марта 1871, членоветѣ на трактата отъ 1856, които правяхѫ неутрално Черното море. Ако трѣбва да дадемъ вѣрѫ на *Таимсъ* и на неговытѣ едномысленицы, Англія имала намѣреніе днесъ да са стори че не вижда като са откъсватъ еще нѣкои камьни отъ тоя дипломатическый памятникъ; нѣщо повече, вѣстникътъ не иска никакъ да знае за сѫществованіето на тоя трактатъ; той-зи трактатъ го безпокои; не го познава.

Не трѣбва обаче да вѣрвамы че болшинството на англійскыя народъ и правителството му испытуватъ съ туй свѣтло самоотвърженіе новѫтѣ фазѫ, въ коѭто влѣзе источныйтъ въпросъ. Вѣроятно е че, както доказваше единъ вѣстникъ прѣди нѣколко дни, Англія нѣма никакъ расположеніе да почне изново единъ войнѫ само заради и въ полѫ на Турцій можемъ дѣйствително да видимъ че, когато прѣдпріе Крымъ войнѫ, намѣреніето ѝ бѣше само да осигури своитѣ собственитересы, като една велика европейско азіатска Сила, отъ колкото дати цѣлостьтѣ на Турціѣ. Но всѣ въпросъ са ограничава въ тото да видимъ до какъвъ степень грожаватъ днесъ тѣзи интересы ованіето на Россіѣ. Има обаче точка, по нататъкъ отъ коѭ Англія не може да търпи нападеніетѣ тѣзи Силы; никой на прим. не ще да повѣрва че англійската флота позволи нѣкога да прѣвземе тя Цариградъ. На правителството надѣжи са погрижи за средствата с[illegible] когда са прѣдложеме тази катастрофа.

За да размысли тыя мѣркы, събра са министерскысъвѣтъ въ Лондонъ. А другъ едноитакъвъ прѣдложеніе да са съберевъ самыйтъ палатъ на Заморалъ подъ прѣсѣдателството на Царицѣ. Англійскыйтъ Печатъ ще научи безъ съмнѣніе рѣшеніята на тѣзи два съвѣта, които сѫ отъ най голѣмъ интересъ. Общото мнѣніе е до толкозъ запитано настинѫ въ Англіѣ съ настоящето положеніе на работитѣ, що то слѣдъ първыйтъ съвѣтъ, който станѫ на 19 Октомврія, прѣо първо необмислено най вѣроятнытѣ извѣстія. Говореше са, че правителството направило голѣмы военны пріуготовленія, че щело да събере на едно всичкытѣ на расположеніе товарителны корабы и да свика всичкытѣ морскы силы, и че заповѣди са дали на адмирала Дрюмонъ за да бѫде готовъ на заповѣдитѣ на г-нъ Еліота, и че даже и лордъ Нарпіеръ Мардалскый, завоевательтъ на Абисиніѣ, былъ пріелъ извѣстіе да [illegible] приготви за да отправи едно морско отдѣленіе въ Египетъ. Явно е че не само англійско то [illegible] е пріело никое отъ тѣзи послѣдни рѣшенія, но и че не са види да е изгубило надѣждѫтѣ за мирно рѣшеніе. *Спектаторъ* може безопасно да казува съ лукавѫ иронія, че лордъ Биконсфилдъ (Дизраели вижда съ жалость да избѣгва или отна[illegible] [illegible] като *значителна* религія, но не помалко е истина че англійското правителство не ще, нито прѣдвижда еще войнѫтѣ. И доказателство на това е, че послѣдній съвѣтъ отвѣрли идеѭтѣ за свикваніе на Парламента на есенный періодъ. А правителството не може, безъ Парламента, да направи нищо, освѣнъ да чака да види що ще са случи, и туй са види да е рѣшило; по настоящему са отрича всяко дѣйствующе лице; пази благоразумно прѣдпазваніе, като чака да види що ще произлѣзе отъ постѫпкѣтѣ на генерала Игнатіева. Никоя Сила са не интересува толкозъ отъ туй ново опытва іе за спогѫжденіе, защото повече отъ всякоѭ другъ са бои отъ слѣдствіето на единъ войнѫ, на коѭто никой не може да прѣсмѣтне размѣрътъ.

Ето сега и корреспонденціята, за коѭто поменѫхмы по горѣ:

«Въ това врѣме, когато генералъ Игнатіевъ са явява въ Цариградъ, и носи безъ съмнѣніе въ пазвѫтѣ си мирътъ или войнѫтѣ, не е излишно да си припомнимъ подъ каквы условія той заминѫ отъ постътъ си прѣди нѣколко мѣсеца. За това въ Англіѣ имѫтъ по-добры свѣдѣнія отъ колкото въ Франція, и ето защо ный привождамы тука слѣдующытѣ уломки отъ единъ серіозенъ и доста поучителенъ членъ на «Единбургскый Вѣстникъ.»

Ако нашитѣ свѣдѣнія сѫ точны, генералъ Игнатіевъ бѣше докаралъ работытѣ въ Цариградъ тъкмо до онѫ степень, въ коѭто са намѣрвахѫ тѣ во врѣмето на трактата на Хюнкяръ Скелеси. Трепетътъ на недѣятелныйтъ тогвашній Монархъ бѣше достигнѫлъ до най-горнѫ степень отъ заплашваніето за възстаніе. Россія щѣше изново да земе на себе си покровителството на Султана, едно военно тѣло бѣше готово да отиде въ Въспоритъ, и призованіето на русското наименованіе бѣше вече подписано или наближаваше да са подпише, когато заявленіето на Софтытѣ, като на часътъ са послѣдува отъ сваляніето на Абдулъ Азиза, прѣкъсна интригѫтѣ. Тѣзи работы принадлѣжатъ на тѫ. Тѣзи работы принадлѣжатъ на тѫ. Тѣзи р боты принадлѣжатъ на тѫ. Тѣзи р боты принадлѣжатъ на тѫ. Тѣзи р боты

ловіята и послѣсловіята на нѣкои орпы отъ свободолюбивѫтѫ германскѫ артіѭ, противорѣчія отъ които пеpіятелитѣ на троецарскый съюзъ бръгъ да са въсползуватъ за поддържаието на своѩтѫ программѫ, като заѣвѫватъ че нѣкои вѣстницы свобо олюбиви и особенно злѣ расположени ъмъ Россіѭ и «Вейзерскый Вѣстникъ» пріемѫтъ бѣлѣжки както и явно полуофиціалнитѣ вѣстницы.

За добрѫ честь поменѫтытѣ разно часія съществуватъ типически само. щото въ официіалный свѣтъ никакъ е не сумнѣватъ за твърдото рѣшеніе правителството да поддържи развиието на автономіѩтѫ за разнытѣ на одности на Балканскыя Полуостровъ, да земе съгласно съ Австріѭ и Россіѭ потрѣбнытѣ мѣркы за постиѫнето на тѫзи цѣль.

Дописки на «Напрѣдъкъ».

Гласъ за нещастнитѣ.

Братія!

Както за частни личности, така и за цѣли народи дохождатъ различни времена т. е. добри и зли. Настоящата седмдесе и шеста година ще ся помни не само отъ насъ, нъ и отъ потомството по тинитѣ, които излея върху ни. Злото ще всеобщо, нъ не, и на всякаде еднакво. То беше като една бура, която на всякаде не опустошява еднакво. Другакъ друго е да ся съсипе съвсемъ, да му не остане нищо. Думата нищо разбирайте въ правото ѝ значеніе. Това ся случи и съ нашята кааза на която было видено, да непита злото и страданията въ най голѣмъ размѣръ, на които слѣдствіята и сега слѣдватъ и дълго врѣмя ще ще са явяватъ.

Братія! на человѣка косата настрѫхва, като погледне тия нещастни человѣшескы сѫщества, въ какво състояніе ся намиратъ. Представете си хора потъмнѣли, изсѫхнали, боси кой безъ риза кой безъ врьхна дреха, и тия които гы иматъ съвсемъ съдрани, непромѣнени отъ седемъ мѣсяци на самъ; хора които почето живѣятъ въ едни прости колиби, дето нито най парцаливата чергица, да постелятъ и да ся завиятъ, нито най остата рогоска, нито най нуждитѣ сѫще за дьржаніе вода; съ една дума человѣци, които загубили всичко. При ва такыва нещастници не сѫ малко, съ хыляди, между които ся намиратъ [illegible] които пострадаха въ последнето прилученіе.

Слѣдствіята отъ голотіята и не добрый животъ начнахѫ да ся явяватъ. Въ всяко село ся намиратъ по нѣколко болни, които повече мрѫтъ. Сега когато времето е още хладно, толко жертви отважатъ, то колко голѣми ще бѫдѫтъ тѣ презъ страшната зима! Тия окаяни можемъ гы заварди отъ смьртъ само съ нашята помощь. Това сме длъжни да го направимъ, защото ни задължява вѣрата ни, и народноста ни, па и самата человѣщина. Спасительтъ ни казва: «бѫдете милосърдни». Господа! да си не помислите, че има кой за тѣхъ да ся грыжи. Нуждитѣ сѫ преголѣми и разновидни, отъ колкото можете ви да си гы представите. Когато хора, отъ чюжда народность и вѣроисповѣданіе подбудени отъ человѣколюбіе, дохождатъ отъ 3000 мили далече, да нѣмъ помагатъ, то колко повѣче сме длъжни нія, които сме до тѣхъ, и при това тѣхни братія. Тукъ ся иска само дѣятелноста на общинитѣ и родолюбцитѣ, да ся потрудатъ, да съберѫтъ въ най кѫсо време отъ всякыго, той какво обичя да даде; като на пр. пари или ризи, потуре, аби, салтамаркы, ментаріи, сукмане, чорапе, калцуне, обуща, ръкавици, кожухи, чергы, престилкы, дрешкы за малкы дѣтца и др. биле тѣ нови или ветхи, които можятъ ся испрати всички вкупъ до тукашната община, которто ще гы раздаде на оныя, за които сѫ назначени. У всѣкыго, както гражданина така и селянина ще ся намѣрятъ нѣколко вехти дрехы захвѣрлени, които въ тоя случай ще завардатъ тия нещастни отъ безвремената смьрть. Негово Високопреосвященство Самоковскый г-нъ Доситей, както и г-да Самоковци сѫ за похвала, които побързаха, да покажатъ братската си любовь къмъ пострадалитѣ, като събрале различни дрехы, които испратиха въ деветь голѣми денкове на тукашната община, за да ся раздадатъ на оныя, които ся нуждаятъ.

Братія! разнелете малко по серіозно и по пространно за тия клетници. Знайте, че всякой отъ васъ ще може да спомогне за запазваніето на живота поне на едного. Какъ! това малко ли е! Животъ! . . . . Ще ли гы оставите да измрѫтъ?

Т. ПАЗАРДЖИКЪ 19 й Октом. 1876.

Единъ Пазарджичанинъ.

—

Т. Пазарджикъ, 21 8/прій 1876. — Като пристигнахъ тука на 14-й т. сварихъ гражданетѣ много радостны и тосъ часъ весело ми прѫручихѫ писмо отъ Негов. Выс. Прѣосвященство Св. Самоковскаго Доситея заедно съ деветь денкове съ 1183 разны видове облѣкла новы и ветхи като рызы, горны дрехи, антерія, елеци, потуре, калеври, парвули и чергы, подарены отъ человѣколюбивытѣ Г-да Самоковци (разумѣ а ся съ съдѣйствието на Н. В. Прѣосвященство) за да ся подарѫтъ на пострадалитѣ братія Българе въ Т. Пазарджиското окружіе. На 19-й и 20-й пристигнахѫ отъ изгорѣлытѣ села Калагларa, Чалларе, Батакъ, Пателеницѫ, Пянгюрище, Стрѣлча, Козарска, Калугерово, Радилово, Ешикашліе, Лесичане, Дяпката, Карамусалъ, Елшицѫ Алакочево, Вѣтренъ, Церово и др. сырачета отъ двата пола и возрасти жены и мѫжіе, голи и боси, прибѣднѣли, почернѣли и болны на които раздадохме горереченытѣ облѣкла, нъ за жалость: даде ся само на десетѫтѫ часть бѣдны, а останалитѣ нажилено ся вѣрнахѫ праздны, зачтото страждущитѣ сѫ безбройны! Моя смиренность гы испратихъ съ утѣшителны думици, че може бы и отъ друго мѣсто да проводатъ пакъ, та тогава щемъ да дадемъ на васъ, които останахте не подарены и не запи аны фамиліи и сырци.

Имаме Г-да Р. въ окражието Пазарджиско отстранены (далѣчны) села сѫщо изгорены и ограбены, които не можатъ лѣсно да дойдатъ въ градътъ, а нуждаятъ ся отъ всичко; желателно е и тамъ да ся спомогне, нъ какъ и съ какво? Уви!!! жално и много жално!! Най коравото сърдце не може ся страя да не заплачи, като му ся представатъ толко множество жены и дѣца, голы и боси, съ сълзи на очитѣ имъ, срамѣжливо да простиратъ рѫкѫ за помощь! къмъ васъ са обрѫщамъ милѝ ми сънародници Българе! Милость братія и пакъ думамъ милость! Сега е врѣмя за помощь: «Бляженны милостивыи, яко тыи помилуваны будутъ, (говори Господь). Позволявамъ си да вы умолѫ, да подражаемъ человѣколюбието като Г-да Самоковци, и кому что ся откаснe отъ сърдце, да побързаме да спомогнеме на страждущитѣ по възможности кой съ что може. Благодареніе на Ч. Правителство, че простря милостивѫ рѫкѫ къмъ тыи бѣдны и изгорѣли и нарѣди комисіѭ, на коя о предсѣдателтъ Кадѫ ефенди и членоветѣ Х Саткѫ ефенди и г да Николаки Христовичъ и Велчо Ангеловъ ся трудятъ много дѣятелно за съставлѣніе на изгорѣлитѣ кѫщы и както слушамъ 3-та часть сѫ направили и бѣднытѣ ся поприбрали подъ сушинкѫ, зачото инакъ щяхѫ да измрѫтъ всичкытѣ зимѣска отъ студъ: запи ахѫ всичкытѣ бѣдны на които щѫтъ даджъ по 3 киля жито на человѣкъ за храна; които сѫ безъ волове, щѫтъ имъ купатъ и така тыи тъчно ако ся изкрѫшатъ, то не остава друго освѣнъ да молимъ Всевышняго да продлъжи дните и благоденствието на милостивыйтъ нашъ царь и баща.

Намѣстникъ св. Пловдивскаго свящ. *Теодоръ Иліевъ.*

—

Арабаджіево (Старо-Загорско) 5 О[illegible] Тр[illegible] 1876. — Всичкытѣ олигы надѣжды наши за едно по добро ужь обращ[illegible] най и пакъ имамы злочестината да ви пишемъ за нѣщо, отъ което сърдцето са продира и перото сипра, и което слѣдователно говори най ясно и убѣдително за отношението на двата еднакво равны прѣдъ закона народы, турскый и българскый и частно за положението на послѣдній.

Завчера Димитръ Шировъ, младежъ отъ селото ни, като излѣзъ на къра по чифчійскытѣ си работы, нападнатъ отъ едно Турче, което съ едно грѫмване, повали го долу на земята! И то защо? Защото не му далъ царвулытѣ и гащытѣ си, които той (убиеца) му поискалъ! Ето ти тебѣ управа: *дай си царвулытѣ и гащытѣ*, или ще заплатишъ съ живота си.

Желателно е щото Ц. Правителство да обърне милостивото си и сострадателно око и къмъ изнѫчеото и угнѣтено тѫлѣка българско население, което е было и ще бѫде главный стълпъ на Державатѫ му, и да са постарае да го прѣдвардва отъ подобни случки, които често огорчаватъ живота му. За улавяването на убиеца, макаръ и да бѣше до нѣкадѣ познатъ, види са че не са зехѫ никакы мѣркы.

Добруджа.

Лѣтошнытѣ приключенія въ България, колкото и да сѫ гибелны за нашія народъ, но отъ друга страна тѣ станахѫ причина да обърнатъ Европейцитѣ вниманието си върху на; преди тѣзи приключенія само една малка часть отъ читающата европейска публика ни знаеше: много имаше дѫже между образованата класса на нашитѣ по кръвь братя и близки съсѣды, Русытѣ, които не знаѣхѫ, кои сѫ Българитѣ. Азъ мыслѭ, че сега нѣма да са намѣри що-годѣ грамотенъ человѣкъ, който да не е челъ за Българитѣ, забѣлѣжително е, че при описанията на злоупотрѣбленията мимоходомъ са поменуни и за характера ни; нѣкои вѣстницы дѫже цѣлы статіи посвящаватъ на описанието на исторіята и на характера ни; въ това отношеніе са отличава отъ другитѣ англійскія *Дейли Неусъ* и русскытѣ: *Новo-Время, Русскій Міръ, Біеллянинъ, Голосъ* и др., а отъ иллюстрированытѣ журналы — *Круюзоръ* и *Нива*. Въ едно отъ писмата си корреспондентоня на *Дейли Неусъ* пише: «Удивително нѣщо е, да не знаемъ, най Европейцытѣ, България, коя о по процентытѣ на грамотностьта си надминава Франція и Англія; рѣдко въ България ще стрѣвнешь 15-год шно дѣте, което да не знае да чете. » Разбира ся, че Европейцитѣ не са удивляватъ толкова на успѣха ни, колкото на непродлъжимостьта на времето и на бѣдностьта, съ които ній трѣбаше да са боримъ, за да дойдемъ до сегашното си положеніе. Въ нѣкои си газети цѣлы фюйлетони са пълнѣтъ съ описанія на нашето сегашно възраждане, на нашія характеръ и на нашата страна. Така напр. *Ново Время* въ фюйлетона си подъ заглавіе *Какво искатъ Българитѣ* съ удивителна подробность описва нашето възраждане, и тъй сѫщо и всичкитѣ наши народни дѣятели и са споменуванѫ дѫже за числото на училищата ни въ известни години. Съ това са занимава и *Круюзоръ*. За сега азъ пращамъ описанието на Добруджа, като са надѣвамъ, г-не Редакторе, че ще го вмѣстите въ почитаемыя си листъ, като обърните вниманіе на неговытѣ любопытны страни, както отъ историческѫ така и къмъ етнографическа страна.

Добруджа са нарича сѫща часть отъ источната България, която са намира между долнето теченіе на рѣката Дунавъ и черното море. Дунава при Свищовъ са отбива отъ главното си источно направленіе и зема направленіе къмъ сѣверосточна, отива съ такова направленіе до Силистра и по нататъкъ до Чернавода, подирѣ изведнѫжъ са обрѫща къмъ сѣверъ, тече къмъ сѣверъ до границитѣ на Молдавія и тука пакъ отново са обрѫща къмъ истокъ до вливанието си въ Черно море. Описанното теченіе на Дунава отъ Силистра до морето образува полуострова, който са омива на истокъ отъ морето, и на Сѣверозападъ отъ Дунава. Тоя полуостровъ носи отъ края на XIV-ый вѣкъ названіе Добруджа. Южната граница на Добруджа географитѣ и етнографитѣ опредѣлѭтъ не еднакво. На по голѣмата часть отъ картытѣ южната граница на Добруджа преминава отъ Чернавода на Дунава по рѣката Троянъ или Караджа до Кюстендже на брега на Черноморе: по двата брѣга на Троянъ има расположены горы, таки нарѣчены римски или трояновы долове. Сега между поменалытѣ два града, такъ е известно има желѣзница. Споредъ една голѣма карта на Балканскія полуостровъ, направена отъ профессора Кипертъ, а тъй сѫщо като земемъ предъ видъ вѣкои си исторически, топографически и етнографически и слѣдованія на нѣкои учены изслѣдователи на Българія, като напр. Петерсъ, Гуцлаличъ, Каницъ, харковскія профессоръ М. Дриновъ (по рожденіето си българинъ и по въспитанието си Русинъ), И речекъ и др., южната граница на Добруджа са опредѣлѭ много по на югъ отъ показанитѣ мѣста. Но, съгласно съ изслѣдованията на ученитѣ, струва ни са, най вѣрно е да са проведатъ южныте предѣлы на Добруджа отъ носъ Емине, който са вдава въ Черноморе, по Балкана до истоцытѣ на деветѣ камчіи, въ такъвъ случай; западната граница на Добруджа ще премине отъ Балкана, при горното теченіе на рѣкытѣ Камчія, на сѣверъ до Шуменъ, послѣ по рѣката Канара-Дере къмъ Дунава, близо до Силистра.

Въ старо време Добруджа са нарича Minor Scithis. По бреговетѣ ѝ имало отколѣ това са види отъ названіята Трояновы стѣны. При това отъ исторіята е известно, че Власытѣ и Молованытѣ сѫ потомци на римскитѣ колонисти, заселени отъ Троянъ на брѣговетѣ на Дунава и смѣсени тука съ гърцытѣ, македонцытѣ и пр. племена. Въ періода на Рамо-гръцката имперія во VII вѣкъ въ Добруджа са населяватъ българитѣ и отчасти власытѣ; българитѣ слѣдъ времe съставляватъ господствующе население, но не исключително. Освѣнъ древнытѣ колонисты тука слѣдъ време дошле четытѣ на тогавашнытѣ чергари, които идѣли отъ Азія чрезъ южна россія (печенези, половци и кумаиы) или на славянскитѣ племена, испѫдени отъ движеніето на другитѣ чергари. Не е известно точно, отъ кое време, но българскитѣ царе и тѣхнитѣ удѣлны князове почитали себе си обладатели на Добруджа въ X-XII вѣкове. Нѣма съмнѣніе, че различнытѣ ѝ части са преминавали отъ византійскитѣ императоры къмъ българскитѣ царе и обратно. Въ втората половина на XIII-ыя вѣкъ тука са вмѣквали *нохайскитѣ татары;* потомцытѣ имъ и до дѣшне време живѣятъ въ Добруджа. Въ сѫщото време тука дошле покаенытѣ отъ византійскитѣ императоры отъ Мала-Азія турцы-селджюцы, на брой отъ 10,000 до 12,000 души, подъ предводителството на Султанъ Изедина, който бѣгалъ отъ Азія гонеанъ отъ своитѣ противници; и до сега показватъ могилата на Изедина около Бабаада. Въ XIII и XIV вѣкове властьта на българскитѣ царе, поне въ нѣкой си времена (при Асѣнъ II, 1218-1241 и Ивана Александра, 1331-1365) са распространяла и на Добруджа, въ която имало силны удѣлны князове. Отъ втората половина на XIV вѣкъ стремленіето на удѣлнытѣ князове къмъ малоподчиненость е было, между друго, причина на распаденіето на българското царство. Въ источната часть на Българія при Ивана Александра е былъ удѣленъ князь Добротичъ или Добричъ (Dobrodicius Dobrodize). Произхождението му е неизвѣстно. Той до такава степень са усилилъ, щото считалъ себе си почти съвершено независимъ отъ царь Александра. Въ 1357 год. той ималъ за своя резиденція Варна, владѣлъ крепоститѣ Емонель (сега Емине — носъ на Черно море) и Кожакъ (сега Козакъ-кюй) при Меземвріа, освободилъ областьта си въ и рьовно отношеніе отъ зависимостьта ѝ отъ Търновскія патріархъ и іѫ подчинилъ на Цариградскія (гл. Миклошичо «Acto»), ималъ собственѫ военнѫ флотѫ, далъ дѫщеря си за жена на Михаила Палеолога, сына на императора Иванъ Палеолога, подкрѣпилъ зетя си во претезиніята му на трапезундскія престолъ противъ законния наслѣдникъ Андроника Комнена, провежалъ за това при Трапезундъ военнитѣ си корабы и ся вмѣшалъ въ препирытѣ между генуезытѣ и венеціанцытѣ по причина на търговіята по бреговетѣ на Черно-море. Подирѣ смьртьта на царь Александра, Добротичъ или Добричъ са почиталъ за самостоятеленъ обладатель на Источна България. 1) *Отъ неговото име тази страна получила име Добруджа*, което тя е опазила и до сега. Преемника му былъ неговъ сынъ Иванко Добротичъ, който са писалъ «magnificus et potens dominus Iva co, filius bonae memoriae magnifici domini Dobrotize». Той въ 1387 заключилъ търговски трактатъ съ Генуя и са старалъ да уварди страната си отъ Мурада. Иванка, който умрѣлъ подиръ краткопременно царуваніе, послѣдвалъ сынъ му Марца, влашкія князь, който е ималъ подъ властьта си и Дрестеръ (Силистра). М[illegible] о въ 1390-1406 год. «terrarum Dobrodicii despotus et Tristri dominus», «у Христа Бога благовѣрный и христолюбивый самодержавный Іоанъ Марца, всякій воевода и господинъ, милостію и божіемъ даровавіемъ обладатѫщій мы и господствующій мы всей земли Унгровлахійской и заплавинскимъ странамъ и оба полза по всему подунавію дѫже до великаго моря и Дрестру граду владалецъ». Турцытѣ неотстанно воевахѫ въ теченіето на първата половина на XV вѣкъ на Балканскія полуостровъ Българското царство са разрушѝ. Съ паданіето на Царградъ въ 1453 год., турската власть са распространи по всичкія полуостровъ. Добруджа постигнала сѫщата участь, каквато и всичкитѣ други части на Балканскія Полуостровъ.

Политическата сѫдба на Добруджа имала въ исторіята отношеніе и къмъ Россія. Известно е, че еще русскія Князь Святославъ въ X вѣкъ преминалъ чрезъ Дунава и завладѣлъ тука нѣколко мѣста. Подиръ това Россія не са е допирала до десныя брѣгъ на Дунава до края на XVIII вѣкъ. Въ 1771 г. во врѣмето на войната между Россія и Турція, едная часть отъ Българія — отъ Гирсево до Черно море бѣше завзета отъ русскитѣ войски, подъ прѣдводителството на Вейсмана; споредъ Кючюк-Кайнарджійскія миръ въ 1774 год. на русскитѣ корабы е открито свободно плаваніе по Черното море, и е дадено право да са запирятъ на западнытѣ му брѣгове, т. е. къмъ Добруджа; на жителитѣ ѝ, които помагахѫ на русситѣ са измоли прошки. Въ втората война на Россія съ Турція при Екатерина II, Суваровъ, въ 1789 — 1790 год., е добилъ на Добруджанскитѣ полета значителна слава и прѣкоръ Рименскій, получено отъ селото Риникъ въ Добруджа. Въ войната 1828—1829 год. русскитѣ войски преминахѫ чрезъ Добруджа, и Фелдмаршала Дибичъ получи титулъ «Забалканскій». Споредъ Епирненскія миръ стана съсѣдка съ Россія до 1856 год. Най подиръ, Крѫмската война са почена съ преминаването на князь Горчаковъ чрезъ Дунава и съ стѫпванието му въ Българія — Добруджа.

[illegible] на историческата сѫдба на необразенъ. Ето племената, [illegible] ватъ въ настоящe време:

Преобладающето население въ Добруджа отъ VII вѣкъ и до сега сѫ *Българитѣ*. Да са опредѣли броя имъ точно сега за сега не е възможно. Въ всичкія Дунавски вилаетъ са считатъ около 1,6 7,418 души. Добруджа влиза въ състава на този вилаетъ и състава около $^1/_7$ отъ всичкото му пространство. Населеніето въ Добруджа въ нѣкои мѣста е доволно гѫсто. Може навѣрно да са предположи, че въ нея има до 250,000 души. Отъ тѣхъ около $^2/_3$ сѫ Българи, т. е. около 150,000 души. Между Българитѣ въ Добруджа особенно мѣсто заемятъ *Гагаузитѣ*, които са нарицатъ еще Черни-Българи. Произхождението имъ е доволно тъмно: считатъ ги за потомцы на Кумаитѣ, за изродены Българи и за потурчены Българи или Гърцы и проч. Тѣ сѫ християны, говорѭтъ турски, но пишатъ съ грѫцка азбука. Тѣ населяватъ нѣколко села около Емине и Варна и всичкитѣ почти пристанища на Добруджа. Числото имъ не е голѣмо, но е забѣлѣжено въ онѣзи мѣста, които тѣ обитаватъ. Гърцытѣ и Турцытѣ ги нарицатъ *Румлеры* (Румелійци). Значителната часть отъ населеніето на Добруджа сѫ *Татаритѣ*; отъ тѣхъ нѣкои си сѫ потомцы на отколѣшнитѣ преселенцы и сѫ *Ногайско происхождені*; а другитѣ сѫ дошле не отколѣ отъ Крѫмъ. Първитѣ, въ края на премналото столѣтіе са броихѫ до 50,000 души; въ 1850 год. тѣхъ ги предполагахѫ до 33,000 души, състоящe подъ особно управленіе. Въ 1860 год. между тѣхъ е населено нѣколко хиляди крѫмски Татары.

Турцитѣ обитаватъ въ Добруджа най-много въ южната ѝ часть. отъ Разградъ до Шуменъ кѫмъ морето. Числото имъ не е значително, ако при тѣхъ не са причисляватъ и мухаммеданытѣ отъ другитѣ племена.

Гърцытѣ отъ незапомнены времена обитаватъ брѣговетѣ на Черноморе и Дунава 2). Еще въ XIV вѣкъ тѣ по трактата на Иванка съ Гърцытѣ получили всичкитѣ права на гражданство. Тѣ сега живѣятъ преимущественно въ приморіята на Черно море; тѣ и сѫщо около Варна има до 20 села съ 3,421 души мѫже само. При Тулча има едно село Ачи-кейко, състоящe исключително отъ гърцы.

Въ прибрѣжнитѣ градове: въ Тулча, Русчукъ, Варна, и др. има нѣколко хиляди ерменци (около 2000), които говорѭтъ турски, а пишатъ съ ерменска азбука, и около 6,000 Евреи. При брѣговетѣ на Дунава живѣятъ нѣколко стотинъ влашки семейства. При Тулча има 4 села нѣмски, около 600 кѫщи. Въ сѣверната часть на Добруджа, близо до устията на Дунава, малко на югъ отъ Бабадая, противъ заливытѣ Гозовица, Зѣбка и Сине-езеро сѫ са колонизирали *русски старообрѫдцы некрасовцы, (липованы)*. Споредъ нѣкои си, числото на семействата имъ възлѫза до 1,330.

Въ топографическо отношеніе Добруджа представяла ни на сѣверната си часть повечето безлѣсна, покрыта съ гъста трѣва, съ нѣкои си мѣста твърдѣ блатисто поле; южната ѝ часть е долина: между вдоловетѣ на Балкана (хѫлмове, които отиватъ отъ Дунава въ югоизточно направленіе) и высокитѣ брѣгове на Черно море. Въ сѣверната ѝ часть има едно групно не высоки хѫлмове, отъ които Сакръ Бакръ, при Бабадая, достига высочина до 513 метра; находящитѣ са, въ южната ѝ часть, высочины на Балканскитѣ планины сѫ высоки, колкото и главната имъ верига. Добруджа са пресича отъ два желѣзни пѫти: а) отъ Кюстендже до Черно море, в) отъ Варна презъ Шуменъ до Русчукъ. Другитѣ сухопѫтны съобщенія не сѫ тъй добры, но и не представляватъ голѣмы препятствія.

Климата на сѣверната часть на Добруджа е твърдѣ нездравъ; отъ него сѫ загинѫли много русски сѫлдаты, а въ крѫмската война и французски.

Около Шуменъ са намира село Мадара, това село е населено исключително съ мухамедански жены, числото на които достига до 2000 и по-вѣче. Тука са селятъ влоницытѣ, и тъй сѫщо и овѣзи жени, които са оставены отъ мѫжетѣ си. До това село въ 1829 год. русситѣ войски, подъ прѣдводителството на Дибича одръжѣхѫ побѣда надъ турската армія, която командувалъ великія везиръ Рашидъ паша.

Николаевъ, 13 Септемвр. 1876.

Добре Ганчевъ.

1) Съвременника му пише за Българія: «Три български царства: първата Българія лежи тамъ, гдѣто вирѭтъ отъ Венеція ко желѣзнитѣ врати, главенъ градъ - Видинъ; втората Българія са намира противъ Влахія, главенъ градъ Търново; третята лежи тамъ, гдѣто Дунава тече въ морето, главенъ градъ Калацеркъ (Галацъ).

2) Съ исключеніе на Тулча, пѫдѣ на Дунава нѣма Гърцы. Д. Г.

ТЕЛЕГРАМЫ.

—

Пеща, 16/28 Окт. — *Келетъ Непе* пріемѣдѣнія изъ Цариградъ отъ които слѣдва че станѫлитѣ въ Унгаріѭ симпатическы заявленія къмъ Турцытѣ, направили дълбоко впечатленіе на Султана и на отоманското правителство. За признателность на тѣзи симпатіи, Мухтаръ паша прѣдложилъ да са подаріѭтъ на Маджарскый Музей всичкытѣ истор ческы и драгоцѣнны вещи които Турцытѣ сѫ отнесли като плѣчка отъ Унгарія въ едноврѣмешнытѣ войны.

Рагуза 17/29 Окт. Мухтаръ паша отправи една часть отъ войскытѣ си врьхъ Гачко, презъ Банини, съ пѣ[illegible] отдѣленіе къмъ Никшичь, който е обсаденъ. Черногерцытѣ извадихѫ два топа отъ Медунъ които занесохѫ къмъ Спунъ.

Бѣлградъ, 17/29 Окт. — Хърватовичь бѣше испратилъ единъ рускы майоръ съ войскы за да възстанови съобщеніята които бѣхѫ прѣсѣчены между неговото тѣло и главното тѣло на войскытѣ: него часъ Турцытѣ завладѣхѫ Дюнимъ. Майорина са заврьна като каза че неможеше да прѣмине. Приказватъ че Хърватовичь грѫмѫлъ тозъ часъ противъ офицерина и го убилъ, той повелъ тогазъ самъ войскытѣ, отбѣлѭлъ Турцытѣ и възстановилъ съобщеніята. Прѣзъ сраженіята около Дюнимъ, единъ русскый офицеринъ на име Попо въ, былъ злобиколенъ съвершенно съ своя полкъ отъ Турцытѣ. Нѣ като прѣдпочелъ да умре нежели да са предаде, той противостоялъ отчаянно догдѣто помощи пристигнѫли и тъй го избакили. На 15/27 генералъ Новоселовъ спечелилъ нѣкакыв побѣды въ Яворскытѣ планины. Външнытѣ зданія на австрійското консулато въ Сераево са изгорили отъ Турцытѣ.

Петерсбургъ, 18/30 Октомвр. — Извѣстяватъ отъ Семлинъ: «Вчера слѣдъ пладнѣ занимаванытѣ отъ Сърбытѣ при Дюнимъ положенія са насилихѫ отъ Турцытѣ слѣдъ единъ простнъ битвѫ, въ която половината отъ единъ русскы полкъ са истрѣпа. Черняевъ на когото редоветѣ са разпокъсахѫ, труди ся да забрани Крушеваць.

Бѣлградъ 18/30 Окт. — По настояваніята на князя Милана, г. Карцовъ, русскый генералный консулъ, телеграфира посрѣдъ нощь въ Ливадіѭ за да иска или скъсваніето на едно прѣмиріе отъ шесть седмицы чрезъ посрѣдничеството на генерала Игнатіева, или намѣсваніето на Россіѭ.

Бѣлградъ 19 31 Октомвр. — Турцытѣ завладѣхѫ сърбскытѣ позиціи въ Дюнимъ.

Турцытѣ имахѫ топове отъ голѣмъ размѣръ много по добры отъ онѣзи на сърбскытѣ войскы. Турскытѣ войскы възлизахѫ на 80,000 души. Сърбитѣ не бѣхѫ въ състояніе да противостоѭтъ на силы толкозъ по голѣмы отъ тѣхнытѣ, колонелъ Хърватовичь са отбѣгли отъ Дюнимъ.

Виена 19/31 Октом. — *Таблатъ* пріема отъ Бѣлградъ слѣдующытѣ новины:

Официално са извѣстява че колонелъ Хърватовичь слѣдъ като спечелилъ единъ побѣда въ сѫбота принудилъ са да остави въ недѣлѭ положеніята които занимаваше и да са отбѣгли въ Глоцова, близу при Крушеваць. По послѣдны новины казватъ че слѣдъ единъ борба, която была ядостна, Турцытѣ прѣвзели вчера высочинытѣ на Дюнимъ. Сърбскытѣ рѣдове сѫ прѣсѣчены на много мѣста. Много руссы са истрѣпахѫ.

—

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Неутралнитѣ пояси. — Колонелътъ Зеленой отъ русското посолство, както и по единъ отъ военнитѣ чиновници на посолствата френско, австро унгарско, които ще участвуватъ въ комисіїтѣ на която се възложи да опрѣдѣли неутралныя поясъ въ Сербіѣ, тръгнахѫ въ вторникъ прѣзъ Варна за Русчукъ, отъ гдѣто ще отидатъ въ Видинъ съ особитъ вапоръ, оставенъ на тѣхно расположеніе отъ турского правителство, и отъ тамъ прѣзъ Зайчаръ въ Алексинацъ.

Англія ще са прѣдставлява отъ генерала Арнолда Кембела който е вече по оныя страни [illegible] то посолство въ Цариградъ. Повеже посолствата германско и италіанско нѣмѫтъ на този часъ военны прислужници, Германія ще са прѣдставява отъ единъ колонелъ, който е тръгналъ отъ Берлинъ въ вторникъ съ тази цѣль, а Италія отъ прислужника на италіанското посолство въ Вѣнѫ, който тоже е тръгналъ въ вторникъ за Видинъ, гдѣто тѣзи чиновници ще са събератъ съ събратіята си прѣдставителитѣ австрійскый, френскый и русскый, и ще отидатъ заедно въ Зайчаръ и Алексинацъ.

Колкото за комисіята която ще начертае неутралныя поясъ въ Черна Гора, ти ще състои отъ колонелътъ Лево за Англія, отъ колонеля Боголюбовъ за Россіѫ, отъ подполковника Анбери за Австро-Унгаріѫ, отъ командата Леменя за Франція и отъ г. М. Дюрандо, консулътъ въ Шкодра, за Италіѫ. Германія не е опрѣдѣлила еще своитъ прѣдставитель.

—

Замиануваніето на френскыя посланникъ. — Миналѫтѫ сѫбота сутринѫта френскыйтъ въ Цариградъ посланникъ замина съ вапорътъ на посолството *Недрель*, и отиде за Франція. Внезапното замиануваніе на Н. В. са тълкува различно. Едни казуватъ че, поради извънредныте на Истокъ обстоятелства, той са призовалъ въ Парижъ, за да са споразумѣе съ министра на външнитѣ дѣла г. Деказъ за политиката коѧто трѣбва да слѣдува.

—

Генералъ Игнатіевъ. — Пишѫтъ изъ Парижъ отъ 13/25 Октомврія: При всичко че частни телеграмми извѣстяватъ какъ Турція склонява на безусловно прѣмиріе, но чести не пріема никакво прѣдложеніе за автономіѫ на областитѣ; при все това никакво основно извѣстіе не са е пріело еще. Въ тукашното турско посолство открыто обявяватъ че Портата никога не ще склони за пълнатѫ автономія на Българіѫ, по единственѫтѫ простѫ причина че тази мѣрка ще докара безъ съмнѣніе порусваніето на нейнѫтѫ най хубава область, която ще стане центръ на интриги и силенъ двигатель за разчлененіе на турската имперія. Генералъ Игнатіевъ трѣбва да знае точно какво щалъ да отстапитъ [illegible] слѣдователно [illegible] братъ [illegible]

Мюсюлмана са надѣватъ тука че най послѣ Россія ще напустне намѣреніето си да прибѣгне до оружіята. Както и да е, въпросътъ за война или миръ ще достигне нели до такава степень щото да зависи отъ значеніето кое ще са даде на рѣчьта «автономія.» Россія прочее си играе съ думы, които и тълкува по своему. Вѣроятно е да ги произнася като прѣдвѣщаніе за миръ, а вѣроятно е и да ги прочете като обявяване на война.

Генералъ Игнатіевъ са впрѫда, да упражнява буквално въ Цариградъ популярного изреченіе: «Когато са намѣрвашъ въ Турско, трѣбва да правишъ както правятъ Турцитѣ.» Щомъ сѣдна на постлъ си като посланникъ, той направи всичко отъ своіѫ страна за да пріеме азіатскыте обычаи. Всичко въ палатътъ му е по азіатскыйтъ типъ — поклащиницитѣ, прислужницитѣ и обѣдитѣ. Само стаята му за спаніе е направена по начинъ на православнитѣ христіяни. Единъ Турчинъ, който го посѣщава, намѣрва у него всичкатѫ учтивость на единъ Арапинъ. Слагатъ са на часътъ отъ малки Етіопы чибуци и кахве или шербети. А всичко туй става съгласно съ заповѣдитѣ на Екатеринѫ II, къмъ Потемкина: «Постарай са да убѣдишъ Турцитѣ че си, душею и тѣломъ, Мюсюлманинъ.»

—

Генералъ Игнатіевъ дошелъ въ вторникъ и са установилъ въ русскыя палатъ на Бейоглу. Истыйтъ денъ той пріелъ посѣщеніето на Савфетъ паша, министра на външнитѣ дѣла.

—

Спираніето на русскытѣ вапоры. — Политическыте обстоятелства докарахѫ, ви ли са, едно побъркуваніе въ плаваніята на Русското Параплувно Дружество. Научавамы са, казуватъ мѣстнитѣ отъ миналатѫ сѫботѫ вѣстници, че прѣди два дни са извѣстило какъ русскыйтъ вапоръ отъ Спрійскатѫ линіѫ не щѣлъ да тръгне днесъ, сѫбота. Вчера сутра, петъкъ, туй обявленіе са взело назадъ и мнозина търговцы побързали да земѫтъ отъ управленіето товарителны билеты за испращаніе на стоки, но слѣдъ два часа нѣщо пристигналъ на агенціѫтѫ человѣкъ отъ посолството съ новы наставленія и Параплувното Управленіе побързало на часътъ да прибере издаденытѣ билеты, и тръгваніето на вѣнорътъ са отложило. Увѣряватъ еще че русскыйтъ вапоръ отъ линіѫтѫ Поти, който тръгва днесъ, сѫбота, пріелъ заповѣдь, щото слѣдъ испълненіето на службатѫ си да отплува направо за Одеса, а и всичкытѣ другы русскы вапори са спрели по скелитѣ на Анадолъ до новѣ заповѣдь.

—

Военното движеніе въ Россіѫ. — *Русскый Міръ* казува че припаси са прѣнасятъ отъ оружейницитѣ въ Петербургъ въ становището на Балтійската линіѫ. Топоветѣ на Кіевскытѣ крѣпости са прѣнасятъ къмъ южнитѣ страны. Много странни корреспонденти тръгнѫхѫ за Бѣлградъ и Букурещъ, съ цѣль да съдружатъ русскатѫ за Българіѫ войска.

Въ добрѣ извѣстенитѣ въ Петербургъ кржгове, пише «Московската Газета», твърдѣ на скоро са очаква да са поставятъ въ военно състояніе окражіята на Одеса, Кіевъ, Харковъ и Кавказъ. Говори са че за военнитѣ дѣйствія въ Малѫ Азіѫ ще са състави отъ кавказскытѣ войсы едно тѣло, подъ командуваніето на генерала Лорисмехековъ.

—

Русскы пріуготовленія. — Пишѫтъ отъ Царижъ до англійскытѣ вѣстницы, че едно съзаклятіе са открило помежду мухаммеданитѣ въ Крымъ. Мнозина отъ главатарітѣ са изловили. Единъ прѣдставитель на Московскый комитетъ тръгналъ тѣзи дни за Цетинѫ и носялъ съ себе си 50,000 рубли. Споредъ *Меморіалъ Дипломатикъ* отъ тази седмица, русскыйтъ министръ на финанціитѣ, баронъ Реутеръ, тръгналъ отъ Ливадіѫ, като зелъ отъ Царя пълна власть за незабавного издаваніе на два различны заемы. Единътъ ще са сключи съ г.г. Хопъ и Сѫдр. въ Амстердамъ, за количеството отъ 20,000,000 голландскы дукаты по 5 на 0/0. Другыйтъ ще бѫде народенъ заемъ отъ 2,000,000 книжны рублы, и ще са издаде отъ размѣрно съ нуждитѣ на Държавата и слѣдъ свършваніето на прѣпріятіето съ г.г. Хопъ.

Русского правителство си е изгурило услугитѣ на едно тѣло пилоты (корчии) за Дунава; а съсрѣдоточваніето на романскытѣ войскы по брѣговетѣ на рѣкатѫ расте ежедневно. Свидѣтели очевидцы не говорятъ благопріятно за изгледитѣ на тѣхнитѣ силы, но съсрѣдоточваніето имъ не може и съвсѣмъ да са прѣзре. Чрезъ прѣвасяніето имъ отъ единый брѣгъ на другыя, серіозно бы са заплашила Османъ пашовата войска въ Зайчаръ и причинило бы нуждатѫ да са испрати една голѣма турска сила вътрѣ въ сѣверна Българіѫ, което е мѫчно да са получи зимно врѣме.

—

Карлъ, царь Романскый. — Споредъ единъ отъ вѣнскытѣ вѣстницы, вѣнчаваньето на романскыя князь Карла за романскый царь было едно валѣжаще събытіе и даже че стигали вече пріуготовленія за това. Реченый вѣстникъ прилага да каже при това, че дава тази новина съ прѣдпазваніе, както и слухътъ че ужъ туй вѣнчаваніе е като отговоръ отъ князя Бисмарка на прогласяваньето на Милана за царь на Сърбіѫ.

—

Съюзътъ помежду князя Милана и князя Никола я. — Извѣстяватъ отъ [illegible] сърбскытѣ князь отговорилъ че благодари за това на сърбскыйтъ князь, като го увѣрилъ за братскатѫ си къмъ него любовь.

—

Заявленіята въ Елладѫ. — Пишѫтъ отъ Янина до венскыя вѣстникъ *Меллонъ*: «Бы ли замѣтѣ тука заявленія са зехѫ отъ турского правителство, по мнѣніето на посланника му въ Аѳины, като знакъ за война, и слѣдния денъ Фотіади бей испрати и на Хюсни паша слѣдующыя телеграмъ:

«Голѣмо събраніе въ Аѳины за источнытѣ работы; народътъ е разгнѣванъ и иска ображаваніето на царството, като протестира срѣщу Силытѣ за гдѣто са прѣмълчели грѫцкытѣ правиносы; общо кипѣніе во всичкатѫ държавѫ, като да е налѣжаща войната; 6,000 души са готови за походъ.»

Хюсни паша, щомъ пріе телеграммътъ, станѫ повече отъ обыкновенного навѣсенъ и замисленъ, и почнѫ да подозрѣва главно Лакіотитѣ, пленницитѣ на които неправедно държи въ Янинѫ.

—

Вращаньето на царя въ Петербургъ. — Телеграфиратъ че русскыйтъ Императоръ тръгналъ отъ Ливадіѫ завчера, срѣда (27 Октомврія), за С. Петербургъ. На 3/15 Ноемвр. го очакували въ Москва.

—

Царската грѫцка фамилія. — Споредъ единъ телеграммъ изъ Аѳины отъ 27 Октомвр. царската гр. фамилія пристигнала вече тамъ и са посрѣщнала съ въсторгъ.

—

Русскытѣ волентири. — Пишѫтъ изъ Букурещъ до *Левантъ Хералдъ* отъ 14/28 Октомвр. че русскытѣ волентири прѣминуватъ вече безпрѣпятственно прѣзъ Романіѫ съ оражія, припаси и всякакви спраги, а прѣминуваніето имъ взело такыва размѣры, щото жителитѣ въ Галацъ помислили прѣди нѣкой денъ че русско-турската война е избухнѫла вече, и че руската войска е навлѣзла въ Романіѫ, като видѣли много Казацы да прѣминуватъ прѣзъ градътъ имъ на коньо и ображени отъ петытѣ до главатѫ както и много корабы прѣзъ Дунава, които явно съгласно русского правителство.

—

Министерско движеніе. — Въ срѣдѫ сутринѫта Мидхатъ паша ходилъ на Императорскый палатъ за да подложи на Султана взетытѣ мѣрки въ министерскый съвѣтъ който бѣше са събралъ въ вторникъ вечерѫтѫ у неговый конакъ. Като излѣзълъ отъ палата, Мидхадъ паша отишелъ на В. Портѫ гдѣто присѣтствувалъ на министерскый съвѣтъ.

—

Цариградскый протокъ. — Извѣстно е че пошевскытѣ вапори австрійскы, русскы и френскы имахѫ привилегіѫтѫ да могатъ да влѣзватъ въ Въспоритѣ и да прѣминуватъ прѣзъ него и нощѣ. В. Порта рѣшила, по прѣдпазителна мѣрка, да имъ отнеме тази привилегіѫ и стобщила своето рѣшеніе завчера, съ единъ циркуляръ, испратенъ до посолствата, на които интересуюмы са Силы.

—

Състояніето на крѣпоститѣ въ Анадолъ. — Турскыйтъ в. *Истихадъ* изъ едно свое писмо отъ Карсъ обнародува слѣдующытѣ свѣдѣнія:

«Карсъ е едно сгодно стратегическо мѣсто. На бързо стана сега неговото укрѣпленіе и са ображава съ голѣмы топове. Всякой денъ пристигатъ по нетостинъ конскы товары съ храны и припаси и вече влагалищата сѫ пълны. Произведеніята отъ десетъка на тази годинѫ ще са оставятъ тоже въ крѣпостьтѫ, тъ що храныте въ неѫ да могѫтъ да прѣхранятъ 60,000 души за шесть мѣсеца. Щемма стражѫ 8 табури въ Карсъ, 12 въ Ерзерумъ и 6 въ Адраханъ. По настоящему стражата на Карсъ състои отъ 4 табура, на Ерзерумъ отъ 8 и на Адраханъ отъ 3, но нови табури пристигатъ ежедневно, а пріуготовленіята сѫ голѣмы. И днесъ еще пристигнѫхѫ осмь стотинъ товара съ храна. Въ Карсъ има 16 обкопа добрѣ направени и които са пазятъ отъ 500 топчіи.

Да дойдемъ сега на русскытѣ укрѣпленія въ Александрополь. Тази крѣпость е 12 часа далечь отъ Карсъ, на рѣкатѫ Арпа-Су, а стражата ѝ състои отъ 4 полка пѣхоти, единъ полкъ артилерія, единъ полкъ Казацы и 5 батеріи. Тази войска е подъ шатры по брѣговетѣ на рѣкатѫ, но вече си е приготвила зимнитѣ жилища. Русситѣ са дѣлѣтъ на двѣ отдѣленія: едного прѣдставлява русскатѫ войска, а другото турскатѫ, и извършватъ прѣсторѣны нощны нападенія на оныя мѣста, които другы пѫть сѫ были театръ на пораженіята имъ. Укрѣпленіята на Александрополь са намѣрватъ вече въ съвършенно отбранително състояніе.

—

Генералъ Кланка са намѣрва отъ нѣколко дни на самъ въ Цариградъ. Завчера, въ срѣда слѣдъ пладнѣ, Шевкетъ паша и едно голѣмо число ученицы отъ военного училище, както и много офицери и чиновници турскы, отишли на *Хотель де Бизансъ*, гдѣто живѣе генералъ Кланка, подали му единъ благодарителенъ адресъ за демонстраціитѣ, които станѫхѫ въ послѣдне врѣме въ Пеща за въ полза на Турціѫ и го помолили да изрази чувства а имъ отъ признателность и любовь къмъ неговытѣ съотечественицы — Унгарцытѣ.

—

Крѣпостьта Никшичь. Изъ Мостаръ пишалъ че крѣпостьта Никшичь е была въ опасность да са прѣзаде, ако не сполучатъ да ѝ свободѫтъ съ храна. Три подвестности храна. Отъ тука сега имѫтъ намѣреніе да отидатъ за да внесѫтъ храна въ тази въ голѣмо утѣснеіе крѣпость. Но туй опытваніе ще срѣщне голѣмы затрудненія, защото вече при Прѣсѣка голѣмо множество низстанницы съ топове держатъ единъ силна позиціѫ, и турскытѣ войскы съ голѣмо затрудненіе бы прѣминали прѣзъ Прѣсѣка. Увѣряватъ, че Никшичь еще двѣ недѣли може да противостои.

—

Битвата въ Дюнишъ. — Отъ единъ дописка изъ Нишъ, казува *Неологосъ*, три нѣща разбираемы за битвата въ Дюнишъ. Първо и първо, че реченото село, важно стратегическо положеніе, изгорѣло, безъ да са знае да ли отъ турскатѫ артилерія с стигало това, или отъ самытѣ Сърбы. Турцытѣ не были въ състояніе да влѣзатъ въ него, защото то лѣжи въ едно гърло, обиколено отъ высочины, които го защищаватъ отвредъ и на които Сърбитѣ имали силны батеріи; и поради това ако и да са прѣвземеше отъ Турцытѣ, не быхѫ могли тѣ да го задержатъ, догдѣто не са изгонятъ отъ реченытѣ высочины Сърбитѣ, нѣщо което было доста трудно. Войската на Хафузъ паша олесняла това. Второ, че отъ многото подкопы (*лагѫмы*), които были приготвили Сърбитѣ, десеть са подпалили и убили само единъ *софта*. И трето, че врѣмето е студено и дождовно, отъ което страдатъ войскытѣ.

—

Побѣгваніето на Черняева — Черняевъ, казуватъ, не былъ, казуватъ, въ Алексинацъ, когато Турцытѣ прѣвзели и него и Делиградъ, защото, казуватъ, че можалъ да търпи своеравіята на министра на военнытѣ дѣла въ Сърбіѫ, и былъ зелъ, казуватъ, *сулукутъ си* въ Петербургъ, казуватъ.

—

Врѣмето въ Сърбіѫ. — Телеграмми извѣстяватъ че околноститѣ на Алексинацъ и на Делиградъ были покрыти вече съ дебелъ снѣгъ.

За нашата благодѣтелка

Ти днесъ си стѫпила
Въвъ прѣдѣла нашъ,
И нашата сила
Жаль, нужди, теглило
Лесно ще узнайшъ.
Ще видишъ че струва
О, Леди Странгфордъ,
Днесъ да се милува,
И съ помощь дарува
Българскый народъ.

Въ тежки часове несгодни
За народа ни злочестъ,
Пълна съ чувства благородни
Идешъ ни на помощь днесъ.

Идешъ да дадешъ утѣха
На разбититѣ сърца,
На тесъ, що сѫ голи — дрѣха,
Хлѣбъ — на гладнитѣ дѣца.
Съ милость нѣжна въвъ сърдецето
Съ дума бла а на уста,
Балзамъ лѣешь прѣдомъ дѣто
Се намира жалостьта.

—

Честь на тебе Леди Славна!
Милозлина кат' жена,
Ти по доблесть нѣмашъ равна
По сърдечна добрина!
Да; че сичко ти отгласна:
Блясъкъ, миръ, животъ такъвъ,
И дойде въ страна нещастна,
Пълна съ плачь и съ димъ и съ кръвь.
И на тоя, що се вайка
Ти утѣха се избра;
На сирачетата майка
На вдовицитѣ — сѣстра.

—

На Странгфорда нашъ дѣлото
Ти прѣгърна съсъ любовь,
Ти притече ни се въ злото,
Чу печалниятъ ни зовъ.
И като почете строго
Паметьта на твой съпругъ
Ти обиква йощ по много
Тези що любилъ онъ тукъ,
Леди! Той бы нашъ бранитель,
Стѫлпъ на нашитѣ правдини,
Ти си ангелъ утѣшитель
Въ най злочеститѣ ни дни!

—

Гостянко! Бѫди честита!
Въ тебѣ сюрмаха този пѫть
Има помощь и защита.
Ти доказа на свѣтътъ,
Че въвъ този вѣкъ ужасний,
Вѣкъ на користь, злоба, срамъ,
Чувства свѣтли, чувства ясни
Грѣятъ йоще самъ и тамъ;
Че ак' нѣкой сълзи рони
Има й кой да ги суши,
Че ак' има зли деи ни
Има й ангелски души.

—

Слѣдвай подвига си красній!
Ахъ разливай милостьта,
И на хиляди нещастни
Ти [illegible]

Сички що отъ мразъ треперятъ,
Що гладуватъ що търпатъ,
Направи ти да намѣратъ
Въ тебе майка този пѫть;
И въвъ сички хижи скромни,
И подъ сѣкий бѣденъ сводъ
Да се слави да се помни
Вѣчно името: СТРАНГФОРДЪ!

ДРАГОЕВО Н. В.
19 Октомврія 876

Бълг. Благотворително Дружество въ Цариградъ.

Господине Редакторе,

Умолявате си да внесете въ най ближній брой на почитаемій си вѣстникъ *Напрѣдъкъ* имената на подарителитѣ и пожертвованіята принесени на «Благодѣтелното Женско Дружество въ Цариградъ.»

Нашето Дружество съ голѣмо благодареніе прима родолюбивитѣ тія помощи, както частни тъй и дружественни, съ които почитаемитѣ съотечественици, отъ много мѣста, прѣбрьзахѫ да ни подкрѣпѣтъ въ человѣколюбивото ни дѣло. Испълнявамы прочее свята длъжность, като изразяваемы публично признателностьтѫ си къмъ всичкытѣ пожертвователи. *)

Ортакюю, 28 Октом. 1876.

Дѣйствующата Комиссія:
Ефросинка Боньева, Ека Караминкова,
Рада Чомакова, Стефанка Д. Паназлува.
Тарсица Стамболска.

—

КАТАЛОГЪ ВТОРЫЙ.

Волни помощи:

Руссе.

Негово В.-Преосвященство Доростоло-Червенскій г-нъ Григорій полярва Т. Л. 48 34/00

Оряхово.

Събрана помощь отъ Негово Всепреподобіе Архимандрита Константина Л. Т. 88 91/100.

Ловечь.

Чрезъ почитаемото Читалище Ловчанско, Л. Турскы 15 25/100.

Кюстенджа.

Събрани чрезъ г-жа Марія П. Огнянова и г-жа Анастасія М. Милошева Л. Т. 13 50/100.

Котелъ.

Събрани чрезъ г-жи Юрдана Нонева С. Киселкова Л. Т. 14.

Галата.

Българскій абаджискій Исиафъ подарява *шевѣтѣ и разноситѣ* на 119 сукманя и 122 парч. хаби и потура.

Ескиджискій и абаджискій исиафъ Л. Т. 10.

Г-нъ Д-ръ Киракановскій отъ едно Благод. Дружество . . . . . Л. Т. 50.
1-нъ П. М. Камара . . . » » 25.
» Безименній . . . . » » 25.
» Шюбуровъ . . . . » » 20.
Г-да Братія С. Севастопулу. » » 5.
Г-нъ О. М. Негропонти » » 5.
» Г. и П. Теохариди . . » » 3.
» Марда и Хрисоверги. . » » 20.
» Ж. Д. Зифиропулу . . » » 10.
» Ат. Стояновичь . . . » » 20.
» Безименній. . . . . » » 1.
» Андреа Хееръ. . . . » » 10.
» А. Ефестиди. . . . » » 5.
» Чиропи. . . . . » » 5.
» Ласку. . . . . » » 2.
» Панаіотъ Купа въ кайме гроша 200. . . . . » » 1.80

Марсилія.

Г. Р. Димчови и Братія. . Л. Т. 10.

*) *Намъ са испроводи за обнародуваніе цѣлый каталогъ съ имената на всичкы подарители, но по нѣманье на мѣсто и врѣме ный го оставямы за другъ пѫть.* (Ред.)

Разни други спомоществ...

Г-жа Катина С. Въ...чева 1 ...
» Рада С. Въ...чева 1 ...
Покойна и Ратица Поп... Хаджаръ Л. Т. 1.
Г-нъ Димитръ П. Чола Л. Т. ...
Г-да Братія Ананіади 1 ...
Г-нъ Георги Язмаджо 48 ...
» Безименно 36 фланели ... чорапи.
Г-нъ Иванъ Д. Папазоглу 1 ...
Г-да Тотю Михаиловъ и Симеонов...
Отъ Свищовъ отъ Женск. Друже... гласіе» Л. Т. 22 1/2.
Отъ Шуменското Читалище Л. ...
» » » ...
Помощь принесена отъ Арм... ція гр. 430.

Помощи въ дрехы.

Отъ Тулча 2 кисы и 3 ...
Отъ Шуменъ Женс. Дружество... біе» 12 денка.

ВЫСОКА ПОРТА

МИНИСТЕРСТВО на външнитѣ дѣла

Управленіето на Печатъ...

Повеже в. «Напрѣдъкъ» въ листъ 23 Октомврія, като обнародува по... тѣ писма на русскыйтъ Историкъ Н... които обематъ силны нападенія и кърбленія противъ началата на ... то правителство, не е зелъ во ... то прѣдписанитѣ му отъ Писалищ... чата длъжности него осторожности... му налагатъ обстоятелствата;

Отъ като взе заповѣдитѣ ... Н. В. ...
Рѣшава:
Вѣстникъ «Напрѣдъкъ» ...

8 Ноемвр. 1876.

Управителъ на П... Blacque.

Ный не ще си позволи... правимъ никакваѫ забѣлѣжка ... нѣкѫтѫ заповѣдь за спираніето ... тътъ ни. Ще кажемъ само, ... колкото обида отъ единѫ ... насъ и за вашитѣ читатели ... щытѣ обстоятелства, толкозъ ... ведна отъ другѫ, щото голѣ... дѣждѫ имамы че, достопочте... правитель на Печатътъ, Н. В... бей, отъ като земе и заповѣ... Н. В. Министрътъ на външни... ще оттегли горнѣтѫ заповѣдь.

Въ голѣмѫтѫ си осторожно... ради деликатностьтѫ на обстоя... та, и за да не бы пропустилъ ... въ листа си, което може да ... да лишомъ читателитѣ си отъ ... дѫтъ въ теченіето на работы... особенно въ послѣдне врѣме, ... народувахмы нѣщо отъ чужди... стницы, прѣди да го видимъ ... дувано въ нѣкой отъ мѣстныте ... слѣдъ като мине прѣзъ Цензу...

Обидно е за насъ и за наши... тители, а въ сѫщото врѣме и ... ведно е настоящето ни спира... истинѫ, защото, каквото и да ... мото на Иловайскій, отговорно... обнародуваньето му не е наше... кыйтъ вѣстникъ «Метарнемисъ» ... обнародува еще на 1/24 Окт... и кой може да помысли че то... прѣглѣдано отъ Писалището на ... тътъ еще въ сѫщый денъ и че ... позволено обнародуваньето и ... другытѣ мѣстны вѣстници ... ватъ са десетина дни, обнар... и ный за едно просто любопытство ... читателитѣ си, и то като позна... вече отъ гдѣто трѣбва, и его ... заслужва наказаніето на листъ. За забѣлѣжваніе е, че «Метарнемисъ» ... слѣдува цѣлы шестнадесеть дни ... издава, безъ да има нѣкой да на... ни най малкѫтѫ бѣлѣжка на то... стникъ, че е обнародувалъ непо... ното отъ Печетътъ писмо на Иловайскый. «Метарнемисъ» са наказ... спираніе въ сѫщыйтъ день. въ ... са наказва и нашій листъ, т. е. ... четыри дни отъ като обнародувахмы ... ный реченото писмо.

Като са земе всичко това въ ... ображеніе, еще и че законътъ на ... чатътъ е общъ за всичкытѣ и на ... то и да е языкъ издаваемы тука ... стницы. ный мыслимъ и надѣваме... че не мѣсецы и седмицы, но ... много дни ще са изминѫтъ и ный ... смы въ положеніе да засвидѣтелст... вамы правосѫдіето на достойно у... вляющый Писалището на Печатъ... Н. В. Блакъ бея, като ни позволи ... ново да почнемъ редовното издава... на «Напрѣдъкъ».

Въ Печатницѫтѫ на «Напрѣдъкъ» у Д. Араміана.